

РАЗГОВОР СА ДЕЈВИДОМ МИЛЧОМ

Дејвид Милч је творац и извршни продуцент *Дедвуда*, а био је коаутор и извршни продуцент *Њујоршких плаваца*.

Пам Даглас: *Прешли сте са писања и продуцирања за телевизију на управљење серијској програма за НВО. У чему је разлика?*

Дејвид Милч: Практично, нема велике разлике, јер како је време пролазило ја сам на телевизији радио онако како ми је било потребно да радим... и телевизија се прилагодила том процесу, премда није било увек тако. У структурном смислу, НВО је направљен да би се прилагодио радном процесу људи који заправо стварају програм, за разлику од телевизија које су у супротности са адекватним потребама оних чија је визија остваривање програма.

Претпоставка постојања комерцијалних телевизија заснива се на томе да се оне обрађају што ширем делу популације. Стога је њихова побуда да увек ублаже било шта што може увредити гледаоце. Чим телевизија прихвати одређено гледиште, одмах следи прилагођавање те идеје да би се учинила што пријемчивијом. Сада је један од нуспроизвода свега тога то што људи који им доносе идеје усвајају таква очекивања па стварају серије које ће се обрађати што ширем аудиторијуму. У томе нема ничег злурадог. Ствар је у томе да је основа прихода оглашавања, а оглашавања хоће да прода производ што већем броју људи.

С обзиром на то да НВО жели да прода производ одређеном делу публике на основу претплате, они су много отворенији у допуштању ауторима да остваре своје првобитне замисли. Ово се такође односи на Showtime и нека друга места. Разлог за такав приступ, поред модела приходавања, јесте то што у НВО-у имају идеју о томе шта чини квалитетан програм.

У другом контексту, постоји веома једноставан начин анализирања извора већине понашања – то је или страх или вера. Онолико колико нека организација функционише без страха, без неповерења публике или људи који остварују посао, толико се то огледа у садржају материјала. И обрнуто је такође тачно да, ако верујете у материјал, онда верујете у процес, верујете у програм, и онда дејствујете ван свега тога. Ово звучи тако једноставно. Али ако сте способни да то урадите, повећавате шансе да створите нешто квалитетно.

П. Даглас: *Налазим неке сличне теме, њихово када је реч о духовности Ваших прича, у Њујоршким плавцима и Дедвуду.*

Д. Милч: У начину на који ја покушавам да пишем, тема никада није одвојена од лика или радње. Мислим да у тренутку када раздвојите све елементе... ако узмете тему

фундаменталне идеје духовности, претпостављам да би то могло да има неке везе са суштинским јединством свих ствари. Рекао бих да мојим целокупним радом управља или осећање јединства или осећање раздвојености. То је други начин да се каже да је све то или страх или вера.

У *Дегвуду*, у складу са историјским тренутком из чије визуре сам писао, желео сам да се вратим ка моменту постања. И тако сам хтео да истражим свет у којем још није постајао било какав вид закона. Ако су *Њујоршки њавци* истраживали живот људи који су, подржавајући закон живели изван њега, сада сам желео да одем даље у историју.

Првобитно, намеравао сам да направим серију која је смештена у стари Рим о првом човеку који је ухапшен, Светом Павлу, одведеном у Рим ради суђења. НВО-у се то допало, али већ су радили на сличном серијалу. Питали су ме да размислим о другом простору у којем бих могао да истражим исту врсту амбијента. *Дегвуд* је био потпуно илегална насеобина, свесно изван закона, био је на индијанској земљи, и нису желели да усвоје било какве законе, па сам то истраживао. Тако сам дошао до тог простора.

Замисао је у томе да је примарни импулс који нас покреће ка некој идеји цивилизације то да је хаос веома неугодан. Потпуно одсуство индивидуализације, док си збуњен око тога ко је ко, и непрекидна и неумољива профаност заиста су напад на ма какву идеју реда. И тешко је када искусиш тако нешто. То није тамо где се свет завршава, то је где свет суштински почиње.

Намеће се питање гледаоцу, зашто онда остати ту? Па, кад је реч о становницима *Дегвуда*, они немају где другде. Они су изабрали такав живот. Изабрали су да буду изван закона. И то је разлог зашто говоре то што говоре. Гледалац, за кога је избор ствар слободне воље, такву негостољубивост види као ужасно ризикантну. Махинално нисам желео да помутим смисао онога што је била примордијална супа те серије само да бих је учинио привлачнијом. Тако, за оне који су им се придружили, то је попут одласка у рат, то је ужасно искуство, али људи који су прошли кроз то осећају повезаност са својим саборцима. Ако проживиш неко искуство и не осећаш да си изманипулисан, и да је то искуство, ма како одбојно, аутентично, и ти си тај изазов пребродио, тако је, по мом мишљењу, рођена Америка.

П. Даглас: *Зашто сије, као уметник, изабрали телевизију за свој медиј?*

Д. Милч: Време. Једна од песама Роберта Пена Ворена о Одобону, типу који је сликао птице, иде отприлике овако: „Испричај ми причу у овом трену и овом столећу помаме. Испричај ми причу. Нек буде прича о великим даљинама и светлости звезда. Име приче биће Време. Испричај ми причу о дубоком усхићењу.“ Оно што научимо или не успемо да научимо током времена јесте оно што дарује нашем искуству смисао, али идентификовати то као „тему“ значи демистификовати искуство живота.

Телевизија омогућује велико платно: прилику да се портретишу животи кроз велики временски период. Што се мене тиче, ја имам једноставна схватања. Ствари појмим у малим дозама. Могу да осликам тренутак без нужног разумевања његовог значења. За такву врсту приповедача, гомилање тренутака је оно што на крају твори образац доживљаја.

П. Даглас: *Од свој раној рада на Хил стрит блузу до Дедвуда, да ли ѿрмећујеће историјски развој?*

Д. Милч: Сваки посао којим сам се бавио, са успехом, догодио се у историјском тренутку у којем су сви знали да су форма или принцип мог рада били превазиђени. *Хил стрит блуз* је била серија коју је било немогуће пратити, коју нико никад не би гледао, јер није имала јасан расплет. Када су се *Њујоршки ѿлавци* појавили, једночасовна драма је већ била упокојена. Полицијска драма са причама у наставцима била је отписана. Последња ствар за коју би ико помислио да може бити успешна била је вестерн.

П. Даглас: *Шта је следеће?*

Д. Милч: Када почнеш да говориш „шта је следеће“, већ си се изгубио. Зато кажеш „ово ће проћи, ово неће“. Оно што треба да учиниш јесте да се потчиниш духовном моменту и узмеш оно што ти он даје. Духовност је оно од чега полазиш. Ако можеш да се подредиш оживљавању тог тренутка, то ће увек функционисати. Не можеш симулирати те ствари. Разлог због којег ја не дајем телевизији своје сценарије јесте то што имам одговорност према ликовима и свету.

П. Даглас: *Не ѿказујеће им своје рукојисе – и њима је ѿо у реду?*

Д. Милч: Ако зарађују новац, није их брига. Они ионако сматрају уметнике само нужном неугодношћу. У суштини, оно што они желе јесте могућност порицања. Ако успе, то је била моја идеја. Ако не, није моја кривица. Ако им не дате сценарио, онда није њихова кривица.

П. Даглас: *То је сјајно.*

Д. Милч: Није, потрошио сам деценије покушавајући да их продам; просто нисам могао то да схватим.

П. Даглас: *Чиѿаоци ове књије мојли би биѿи сѿуденѿи или диѿломци. Да ли бисѿе рекли нешѿо ѿисцима ѿочетѿницима?*

Д. Милч: Тешко је, и прво што морају разумети јесте да је тешко. Тренутак стварања је насупрот ствари које су нам потребне да бисмо живели и дисали и стављали ногу пред ногу. Треба да пронађеш начин да умањеш своје захтеве као особе која живи и дише да би се подредио захтевима свог посла. То је тешко. У кошарци, када играч хоће да закуца лопту, а одбрамбени играч је одбије, неко ће рећи: „Немој се клавити.“ Ако већ идеш на кош до краја, дај све од себе. То бих рекао било ком студенту који има амбиције. То није игра и није за млакоње. Ако желиш да урадиш добар посао, да би га обавио мораш имати страст за организовањем. Ако желиш да обезбедиш добар живот, и можеш да радиш добар посао истовремено, то је сјајно. Ти можеш имати добар живот или не, али сигурно нећеш радити добар посао (осим уколико то није твоја страст). То је као кад имаш дете или било шта што је вредно; зачето је и остварено у крви и патњи. А ако желите да вам кажем нешто лепше, могу, али то не би била истина.

То је ствар живота који је сâм ствар величања уметности. Ти се бориш. И тешко је и, у највећем делу, сваког дана, сваког сата, ми негде оманемо. Оманем и оманем, и живим грешећи и тражећи неку милост у неуспеху, и то је природа мог посла, и постоји нека врста егзалтације у томе и утехе у сазнању да радиш оно за шта си рођен, али то је све. Остало је само разговор – награде, новац... Да сам могао да бирам други пут, изабрао бих. То је начин на који сам саздан. Мораш се предати томе. Суштина стварања уметности је да поступиш тако, у скрушености. Дајеш себе нечем другом. То су све ствари са којима почетници треба да се саживе и онда, знате, да прихвате да у томе има извесне радости.

*(С енглеској превео **Здравко Пећровић**)*